

DEKLARO POR PLURLINGVISMO EN SUPERA EDUKADO

Ni agnoskas, ke ĉi tiu dokumento havas neniun laŭleĝe devigan efikon, sed ĝi deklaras publikan sindevigon al aktiva kaj konstrua kontribuado al la evoluo de politikoj por multlingveco en Supera Edukado. La Deklaro estas malfermita al subskribo de tiuj, kiujn koncernas plurlingvaj legopovoĵoj kaj epistemologioj, lingva diverseco, kaj respekto al lingvaj rajtoj, kaj specife de: (a) esploraj/akademias unuoj, organizoj, federacioj, asocioj (kun aŭ sen jura ento), (b) individuaj personoj, en siaj kapabloj kiel membroj de akademias unuoj kaj aliaj sociaj korpoj aktive implikitaj kun lingvoj en edukado.

ANTAŬPAROLO

Internaciigaj politikoj, kiuj interesas kreskantan nombron da superaj edukejoj, same kiel naciajn kaj supernaciajn politikajn agentejojn, celas - aŭ tiel ili asertas - plifortigi pli altan edukan kvaliton, en ĉiam pli interligita mondo. En la kazo de EU, iniciatoj pri internaciiga politiko estas intencitaj atingi pli grandan egalecon inter pli altaj edukaj sistemoj en la kunteksto de la "Eŭropa Eduka Areo", kaj antaŭenigi transnacion kunlaboron, partnerecojn inter superaj edukejoj kaj kunlaboron inter EU-Membro-Ŝtatoj por sukcesi krei "inkluzivajn naciajn sistemojn pri edukado kaj trejnado". Tamen, internaciigo ĉiam pli kondukis al la uzado de la angla kiel 'akademia lingvo', al Instruado en la angla kaj al la 'angligado' de supera edukado. Malgraŭ la kreskanta evidenteco koncerne la malavantaĝojn de la nura uzo de la angla en instruado, esplorado, akademia eldonado, kaj retigado, ĝi estas ĉiam pli subtenata de naciaj aŭtoritatoj kaj politikodecidantoj supozantaj ke la angla estas rimedo al ekonomia evoluo, modernigo kaj tutmonda komunikado. Tamen, la uzo de la angla koste de la oficiala(j)/nacia(j) lingvo(j), same kiel regionaj aŭ minoritataj lingvoj, povas konduki al forlaso de specifaj lingvo-sektoroj kaj al la rezigno pri lingvaj rajtoj. Cetere, la uzo de la angla koste de aliaj lingvoj kun aŭ sen signifa kultura kapitalo havas konsekvencojn por lingva kaj kultura diverseco, kondukante al malriĉiĝo de socia kaj epistemologia scio.

ĜENERALA DEKLARO

La subskribintoj de la "Deklaro por Multlingvismo en Supera Edukado", redaktita de la Eŭropa Civitana Socia Platformo por Multlingveco (ECSPM), subtenas la bazajn principojn de la "Helsinki Iniciato pri Plurlingvismo en Scienca Komunikado"¹, kaj konsentas sin devigi kontribui al politik-faraj decidoj kaj praktikoj konformaj al la Rekomendo CM/Rec(2022)1, adoptita de la Komitato de Ministroj de la Konsilio de Eŭropo, pri "La graveco de plurlingva kaj interkultura edukado por demokratia kulturo"². Precipe rilate al Supera Edukado la subskribintoj engaĝiĝas al:

¹Jen resumo de la Helsinki Iniciato pri Multlingvismo (<https://www.helsinki-initiative.org/en>): (1) Subtenu disvastigon de esplorrezultoj por la plena profito de la socio, certigante ke: a) esploristoj ricevu meritojn por disvastigi esplorrezultojn trans akademiaron kaj por interagado kun heredaĵo, kulturo, kaj socio, kaj b) egala aliro al esplorita scio estas disponigita en diversaj lingvoj; (2) Protektu naciajn infrastrukturojn por eldoni loke koncernajn esplorojn, certigante ke: a) neprofitcelaj eldonistoj de revuoj kaj libroj; havu kaj sufiĉajn rimedojn kaj la subtenon necesan por konservi altajn normojn de kvalitekontrolo kaj esplorintegreco, kaj b) naciaj ĵurnaloj kaj libroeldonejoj estas sekurigataj en sia transiro al malferma aliro; (3) Antaŭenigi lingvan diversecon en esplortaksado, taksado kaj financaj sistemoj per certigado ke: a) en la procezo de fak-bazita taksado, altkvalita esplorado estas taksita sendepende de la eldonada lingvo aŭ publikigkanalo, kaj b) kiam metra dekuna sistemo estas utiligita, ĵurnaloj kaj libropublikaĵoj en ĉiuj lingvoj estas adekvate konsiderataj.

² <https://www.coe.int/en/web/education/-/new-council-of-europe-recommendation-on-the-importance-of-plurilingual-and-intercultural-education-for-democratic-culture>

- protektado kaj subtenado de la uzado de pluraj lingvoj, krom la oficial(j)a lingvo(j) de la instancoj de supera edukado en administrado, esplorado kaj publikaĵoj, instruado-lernado, kaj komunikado
- sekurigo kaj fortikigo de plurlingvismo precipe en instruado kaj lernado, transnacia esplorkunlaboro
- fidado je la uzo de lingvoteknologiaj iloj por servoj por instruado kaj lernado, kiuj
- faciligas la uzadon de diversaj lingvoj.

Konsciigo

La subskribintoj de la Deklaracio de ECSPM por Multlingvismo en Supera Edukado sin devigas kontribui al la konsciigo de siaj universitataj aŭtoritatoj, kaj ankaŭ al la kono de tiuj respondecaj pri lingvaj politikoj, lingva administrado kaj disvolvado de instru-planoj, direktoroj de esplor-unuoj, akademiuloj, esploristoj, studentoj, instruista kaj administra personaro, kiel ankaŭ de membroj de la socio, ke:

- 1) Esti scipova en sia oficiala/nacia lingvo, hejma/hereda aŭ iu ajn alia lingvo lernita ne certigas epistemologian legopovon en tiu lingvo, kio implicas tre malsaman paroladan praktikojn ol normala legopovo. Tamen ambaŭ estas gravaj por la konstruado de signifo en edukaj kuntekstoj, de kaj studentoj kaj instruistoj.
- 2) Kiam oni instruas aŭ lernas en alia lingvo ol la propra, oni ne povas postuli produktadon de kvazaŭdenaskan variaĵon de tiu lingvo.
- 3) Gravas, ke universitataj studentoj kaj dungitoj estu kuraĝigitaj uzi ĉiujn lingvojn kaj lingvajn variaĵojn, kiujn ili havas en siaj repertuaroj, por signifoplene komuniki en malsamaj kuntekstoj de sia akademia vivo.

SPECIFAJ REKOMENDOJ

La subskribintoj de la ECSPM-Deklaro pri Multlingvismo en Supera Edukado faras la jenajn rekomendojn alprenotajn de politiko-decidantoj, transnaciaj, naciaj aŭ ŝtataj organizaĵoj, agentejoj, universitatoj, esplor-institucioj, esplorfinancantoj kaj esploristoj:

1. Provizu ŝancojn por malsamaj lingvoj (ne nur la angla), por ke ili estu rimedo de instruado en programoj, kursoj, moduloj, apud la oficiala lingvo de la institucio.
2. Estas multaj "nevideblaj" lingvoj en ĉiuj edukaj institucioj kaj devus esti loko por ke tiuj lingvoj fariĝu videblaj kaj estu rekonataj.
3. Provizi antaŭkondiĉojn por lingvoelektio por certigi kvaliton de edukado.
4. Certiĝu, ke instruistoj proponantaj kursojn en aliaj lingvoj ol la oficiala(j) lingvo(j) de la institucio havas epistemologian scipovon en tiuj lingvoj.
5. Internaciaj studentoj estu helpataj integriĝi en la akademian komunumon kaj tial oni proponu ŝancojn por subteno kaj intensajn lingvokursojn.
6. Evitu ekskluzive unulingvajn/unukulturajn edukajn spertojn (ekz. Provizu bibliografion, lingvoteknologiajn ilojn, filmetojn en diversaj lingvoj).
7. Esplor-grupoj trans universitatoj estu instigataj decidi pri la lingvo(j), kiu(j)n ili uzos en malsamaj tempoj (dum interagado, disvastigo de esplorrezultoj, publikigo de rezultoj).
8. Kuraĝigu tradukadon kaj paralelan uzadon de lingvoj kaj investu en lingvoteknologiaj iloj.

Tradukita de: Renato Corsetti, ankaŭ helpe de: Google Translate
Reviziita de: Ahmad Mamdoohi kaj membroj de la listo universitato@groups.io